

По стекнувањето на независноста на Косово се отворија низа нерешени прашања од минатото, кои беа ставени под тепих. Уникатноста на косовскиот случај, по сè изгледа, ги надмина рамките на европски прототип. Западните дипломати и аналитичари очигледно направија превид во работите и не ги претпоставија нештата кои отпосле се случуваат. Креирањето државни системи надвор од меѓународните норми, правила и стандарди секогаш раѓа слични примери и во други региони во светот. Но, западниот свет не сакаше тоа да го види во реалноста. По секоја цена мораше да се создаде седмата држава, која произлезе од некогашна Југославија, која ќе претставува полигон за новите планетарни стратешки процеси. Се буди желбата на сличните спорни региони во светот за постигнување самостојност. Самопрогласената автономија во која моментно живеат и дејствуваат е тесна за остварување на целите на посебните народи. Неспорно е дека со глобалното ширење на западната демократија и начините на кои таа се

сфаќа и се препознава, се креираат нови односи меѓу етничките групи и народи. Никој не сака да биде малцинство во друга држава. Секој сака да биде свој на своето, без да ги слуша директивите од централните власти во соодветните земји. Па, дури и оние етнички групи чиј број се сведува на по 10 проценти од вкупниот број на населението се решени иднината да ја бараат во некој друг облик на државно уредување, кој е независен од државата во која живеат. Кон што оди светот? Очигледно е дека се изместија критериумите во меѓународното општење. Создавањето нов систем на односи предизвикува поделби по етнички, верски, културолошки и цивилизациски линии. Територијалната ревизија на меѓудржавните и внатрешдржавните граници е опасност, која може да поттикне сецесионистички движења и во земјите со најмали проблеми од тој жанр. Наредните дваесет години токму тука ќе се кршат копјата меѓу мнозинствата и малцинствата. Уникатниот прототип наречен Косово засилено ќе метастазира.

подрачја кои би испровоцирале сеопшта регионална, па во краен случај и светска војна. Прозападните администрации во дел од државите во овој регион, како и проруските сили во автономните области во нив, се иницијална каписла не само за заладување на односите меѓу источниот и западниот свет, туку и за создавање кризни ситуации со непредвидливи последици. Наддуваната атмосфера која со децении е присутна во тој дел од светот, сега добива нов електрицитет. Со јакнењето на руската држава на меѓународната сцена почнува и новата фаза во надворешната политика на официјална Москва. Се разбира, таа политика е во спротивност со американската стратегија за креирање на Азија по моделот зацртан од Стејт департаментот. Сè ова значи нов вовед во една нова студена војна. Доколку во текот на втората половина на минатиот век стратешките проекти меѓу Москва и Вашингтон се кршеа во Источна Европа, сега се бележат стратешки поместувања во друг дел од

светот. Тоа се јужните делови на стариот континент, како и југозападните делови на Азија. Нерешените етнички прашања претставуваат идеална основа за еден нов почеток во вечниот дуел меѓу главните светски ривали. Се разбира, малите држави и нации врз кои ќе се спроведуваат експериментите на крај ќе бидат сведени под поимот колатерална штета. Досега тоа неколку пати го видовме во поновата историја.

РЕГИОНАЛЕН СУДИР ПОД ЗАПАДНО ПОКРОВИТЕЛСТВО

Русија јавно ги предупреди властите во Грузија да престанат со набавка на ново оружје, со цел насила да ги заземат Абхазија и Јужна Осетија. Според проценките на разузнавачките служби,

АКО МОЖЕ КОСОВО, ЗОШТО НЕ МОЖЕМЕ И НИЕ?

"Но, ние не сакаме Москва да ја признае нашата независност само за да му се освети на Западот за признавањето на Косово. Ние сакаме независност затоа што тоа е наше право. Ние тоа го заслужуваме. Всушност, ние и бевме независна држава. Абхазија сака да биде правна, независна и демократска држава. Косово претставуваше случај кој покажа дека дезинтеграцијата на Југославија не била завршена. Ниту Советскиот сојуз не е целосно дезинтегриран. Доколку Косово може да биде независно, тогаш може и Абхазија".

Сергеј Баганш, претседател на Абхазија

дел од воениот арсенал властите во Тбилиси го купуваат, а дел го добиваат бесплатно. Руската воена служба дошла до сознанија, според кои, Грузија се вооружува со помош на САД, Чешка, Турција, Бугарија и Израел. Натрупувањето на воена техника во оваа кав-

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Најгласните противници на косовската сувереност денес поттикнуваат слични процеси во своето блиско опкружување, како своевиден политичко-дипломатски реваншизам на чекорите кои ги презема западната дипломатска номенклатура. Русија продолжува да го спречува подемот на независноста на Косово, но истовремено во кавкаскиот регион форсира процеси кои се речиси идентични со оние кои Американците ги направија на Балканот. Дуелот меѓу суперсилите се одразува врз стабилноста на споредните региони во светот, па оттука шансите за распаѓање на веќе постојните и меѓународно признатите држави секојдневно се сè побројни. Во областа меѓу Црното и Каспиското Море има најмногу нерешени етнички и територијални спорови. Чеченија, Осетија, Абхазија, Нагорно Карабах... Доволно спорни

АВТОНОМНИТЕ ГРУЗИСКИ РЕПУБЛИКИ - КАМЕН НА СОПНУВАЊЕ МЕЃУ САД И РУСИЈА

КОСОВСКИОТ УНИКАТ СЕ ПРЕСЕЛИ ВО КАВКАЗОТ

"блек хок" и десеттина бродови и патролни чамци. Планот на Тбилиси бил прво да ја нападне Јужна Осетија и да го освои главниот град Чинвали, а потоа би тргнале и на Абхазија. Моментно грузиската војска располага со 30.000 војници, но доколку се додаде и полицијата и националната гарда таа цифра достигнува и до 60.000. На ваквите раздвижувања во Грузија официјална Москва презема контрастратегија, бидејќи ѝ се загрози нејзините стратешки државни интереси. Проценките се дека Русија може да влезе во отворена војна со Грузија доколку навистина се реализира планот на претседателот Сакашвили. Со својата противвоздушна одбрана руските сили можат ефикасно да го затворат целото небо над Абхазија и Јужна Осетија, а што се однесува до потенцијалните копнени борби неспорно е дека би имало многу воени и цивилни жртви на двете страни. На прашањето зошто Русија би се впуштила во заштита на спорните области во Грузија, одговорот е едноставен - жителите на Абхазија и на Јужна Осетија имаат и руско државјанство, што значи дека таа би ги штитела руските граѓани. Сепак, размислувањата на руските генерали одат во насока, според која, Грузија е немоќна воено да ги заземе автономните региони. Од друга страна, пак, тие сметаат дека НАТО не би се впушил во војна со Русија заради Грузија. Тоа би било лудост. Она што може да се очекува во евентуалната руско-грузиска војна е економско-политичка блокада на Русија од страна на западните земји. Колку таа може да биде ефикасна во услови на економски напредок на Москва и во услови на сè поголема зависност на Европа од рускиот природен

"Јас го одобрувам планот на Грузија, регионот Абхазија да добие автономија. Колку што имам добиено информација, Тбилиси е подготвен на областа да ѝ даде самоуправување и да добие статус на слободна трговска зона. Ако тоа е точно, тогаш се надевам дека планот кој го предложил Сакашвили е правилен. Но, треба да се види дали властите во Абхазија го прифаќаат тоа".

Владимир Путин

каска држава, според руски генерали, е обид за воено-политичка дестабилизација во регионот. Од руското Министерство за одбрана излегуваат информации кои велат дека Грузија на располагање добила 175 тенкови, 126 ок-

лопни возила, 67 единици артилериско оружје, 4 авиони и 12 хеликоптери, како и 8 бродови. Планот на Западот се состоел и во дополнително испраќање на уште 100 оклопни возила, 14 авиони, 15 американски хеликоптери од типот

гас и нафтените деривати, може само да се претпостави. На тој начин, Западот себеси би си предизвикал штета, а најмалку би ѝ помогнал и на Грузија. Друг круг руски аналитичари и политиколози, пак, тврдат дека со чинот на во-

"Русија ја турка сепаратистичката област Абхазија во војна со властите во Грузија. Неодамна, Абхазија објави дека купила систем за воздушна одбрана од среден домет, кој чини најмалку 150 милиони долари и кој го имаат само 25 земји во светот. Абхазија тоа може да си го дозволи затоа што парите пристигнуваат исклучително од Москва. Со тоа Русите ги подготвуваат сепаратистите за војна".

Вано Мерабишвили, грузиски министер за внатрешни работи

"Едностраното прогласување на независноста на Косово може да има силни последици по Абхазија и по Јужна Осетија. Тоа ќе се одрази и врз уште 200 делови ширум светот. Станува збор за криза која се очекува да се случи во секој момент. Москва е сведок како Грузија ги зголемува своите воени и полициски сили во деловите на Абхазија. Исто така, зголемувањето на воениот буџет на Тбилиси може да се протолкува како подготовка за војна. Поради тоа, Русија како медијатор и чувар на мирот го зајакнува својот контингент".

Владимир Чижов, амбасадор на Русија во ЕУ

ГРУЗИСКАТА АРМИЈА ПОДГОТВЕНА ЗА ВОЕН ПОХОД ВО АБХАЗИЈА И ВО ЈУЖНА ОСЕТИЈА

Полскиот претседател Лех Качињски од НАТО побара да го гарантира територијалниот интегритет и суверенитет на Грузија. Истовремено, тој од Брисел побара да ја предупреди Москва дека одговорот на Алијансата на евентуалното руско воено вмешување во Абхазија или во Осетија ќе наиде на соодветна реакција. Според него, токму во Грузија НАТО ќе го полага испитот на своето постоење. Качињски проценува дека без Грузија би било апсолутно нереално создавањето на европски енергетски простор.

Сè уште се свежи сеќавањата од минатогодишната понуда на Путин до Буш, Русија и САД заеднички да ја користат поранешната советска радарска станица во Азербејџан. Сепак, американските експерти проценија дека за Вашингтон би било подобро сам да изгради голем радар во областа Аџарија, Грузија. Ова ја вознемири Русија, која ги впрегна силите за оневозможување на реализацијата на тој западен проект. Абхазија и Осетија претставуваат само повод за стационирање на западни трупи во Тбилиси, кои ќе ги спречат руските сили на поголема контрола на кавкаските подрачја.

оружувањето Грузија се обидува само да ги заплаши автономните републики на својата територија, но дека нема да тргнат во воени акции, бидејќи знаат оти одговорот на Русија ќе биде поразителен за властите во Тбилиси. Работите се вжештија уште повеќе по предлогот на претседателот на Абхазија, Сергеј Багапс, кој и понуди на Русија да направи своја воена база, која би била гаранција за мирот на тие простори. Сè уште нема официјална реакција од страна на администрацијата на Медведев. Последниве седмици гру-

зиските политичари ги спуштаат топките и нудат конструктивни предлози. Еден од нив содржи одржување на меѓународна конференција во Москва, која би го разгледувала прашањето за смирување на состојбите во Абхазија и во Осетија. Но, од Москва пристигнаа ладни тонови. Шефот на дипломатијата, Сергеј Лавров, возврати со зборовите дека Грузија не е заинтересирана проблемите да ги решава по мирен пат и дека сè она што го прави последниве месеци доведува до опасност од избувнување на воен конфликт.